ГЕРМАНИИЕ ДАРАҺАН ИЛАЛТЫН АГУУЕХЭ ҮДЭР ЕРЭЭ

Бүхы оронуудай пролетаринар нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 92 (4728)
ПЯТНИЦА
майн
11
1945 он

ВКП(б)-тэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-тэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Нүхэдүүд! Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн манай хүсэд илалтаар дүүрэээ—Европодохи дайнай үе дууһаа. Амгалан тайбан хүгжэлтын үе эхилбэ.

Минии хүндэтэ Эсэгэ ороной эрэгтэй эмэгтэйшүүл, таанарые илалтаар амаршалнаб!

И. СТАЛИН.

Арад зондо нүхэр И. В. Сталинай хандалга

Нүхэдүүд! Эсэгэ оронойнмни эрэгтэй эмэгтэйшүүл!

Германиие дараһан илалтын агууехэ үдэр ерээ. Улаан Армида ба манай союзнигуудай сэрэгүүдтэ үбдэг дээрээ бууһа үгэһэн фашистска Германи илагдаһанаа мэдэржэ, үгэ дуугүйгөөр капитуляци хэхые соносхобо.

Майн 7-до Реймс городто капитуляциин уридшалан зохёогдоһон протоколдо гар табигдаһан байгаа. Майн 8-да немецкэ главнокомандованиин түлөөлэгшэд болбол союзна сэрэгүүдэй Верховно Командованиин ба советскэ сэрэгүүдэй Верховно Главнокомандованиин түлөөлэгшэдэй дэргэдэ ерэжэ капитуляциин эсэслэн зохёогдоһон акт дээрэ Берлиндэ гараа табяа, тэрэнь майн 8-ай 24 часһаа гүйсэдхэгдэжэ эхилбэ.

Договорнууд ба хэлсээнүүдые хооһон саарһан гэжэ тоолодог немецкэ зонхилогшодой мэхэтэ шоно абариие мэдэжэ байгаад, тэдэнэй үгэ хүүртэ этигэхэ үндэһэн бидэндэ байхагүй. Гэбэшье мүнөөдэр үглөөгүүрһээ эхилээд немецкэ сэрэгүүд капитуляциин актые гүйсэдхэн олон ниитээрээ буу зэбсэгээ хуряажа, манай сэрэгүүдтэ бэеэ тушаан плендэ орожо эхилбэ. Энэнь одоол хооһон саарһан бэшэ. Энэнь—Германиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй бодото капитуляци гээшэ. Зүгөөр, Чехословакиин оршондо немецкэ сэрэгүүдэй нэгэ бүлэг үшөөл капитуляциһаа хулжажа ябана. Теэд Улаан Арми тэрээниие мэдээ оруулжа шадаха байха гэжэ би найданаб.

Германиие эсэслэн бута нэрьен һалгааһан түүхэтэ үдэр, германска империализмые дараһан манай арадай агууехэ илалтын үдэр ерээ гэжэ мүнөө бидэнэр хүсэд үндэһэ баримтатайгаар мэдүүлхэ эрхэтэй байнабди.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын үүдэнһээ бидэндэ ушарһан агууехэ гээгдэл, дайнай ябаса дундуур манай арадай үзэһэн тоолошогүй ехэ хохидол ба зоболон, Эсэгэ оронойнгоо ашаг туһада үргэһэн тылдэхи ба фронт дээрэхи хатуу шанга ажал,—миил үнгэрөөгүй, дайсаниие бүримүһэн илаха ябадалаар түйлдаа хүрөө. Өөһэдынгөө оршон тогтохо ба бэеэ даанхай байхын түлөө славянска арадуудай анханай тэмсэл немецкэ булимтарагшадые ба немецкэ дарлалтые һалгааһан илалтаар дүүрэбэ.

Эпээнһээ хойшо Европодо арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба арадуудай хоорондохи эб найрамдалай агууехэ туг намилзан мандажа байхал

Гурбан жэлэй саада тээ Гитлер болбол Советскэ Союзые таһа зада татаха, тэрээнһээ Кавказ, Украина, Белорусси, Прибалтика болон бусад областьнуудые таһалха ябадал зорилгодомни оронo гэжэ бүгэдэ зондо мэдүүлээ һэн. „Дахяад хэзээшье үндыжэ шадахагүйгөөр Россиие бидэнэр үгы хэхэбди“ гэжэ Гитлер сэхэ мэдүүлээ юм. Энэнь гурбан жэлэй саада тээ һэн. Теэд Гитлерэй дэмырһэн мунхаг үзэл бодолынь бүтэхэ хубигүй байшоо,—тэрэнь байлдаанай ябаса дундуур үнэһэн тобориг боложо һалаа. Үнэн хэрэг дээрээ, гитлеровецүүдэй нойрмоглолгодо орходоо ташха ондоо юумэ болобо. Германи бүхыдөө хяа бута сохигдоо. Германска сэрэгүүд капитулировалжа байна Германиие таһа зада татахашье, үгы хэхэшье гэжэ түхеэрээшьегүй һаа, Советскэ Союз илалтынгаа баяр хэжэ байна.

Нүхэдүүд! Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн манай хүсэд илалтаар дүүрэээ—Европодохи дайнай үе дууһаа. Амгалан тайбан хүгжэлтын үе эхилбэ.

Минии хүндэтэ эсэгэ ороной эрэгтэй эмэгтэйшүүл, таанарые илалтаар амаршалнаб!

МАНАЙ ЭХЭ ОРОНОЙ БЭЕЭ ДААНХАЙ БАЙДАЛЫЕ АРШАЛҺАН БА ДАЙСАНИИЕ ДАРАХА ИЛАЛТЫЕ ТҮЙЛАҺАН МАНАЙ ГЕРОИЧЕСКА УЛААН АРМИДА АЛДАР СОЛО!

МАНАЙ АГУУЕХЭ АРАДТА, ИЛАГША АРАДТА АЛДАР СОЛО!

ДАЙСАНТАЙ ХЭҺЭН БАЙЛДААНУУДТА УНАҺАН БА МАНАЙ АРАДАЙ ЭРХЭ СҮЛӨӨ БОЛОН ЗОЛ ЖАРГАЛАЙ ТҮЛӨӨ АМИ БЭЕЭ ҮГЭҺЭН ГЕРОЙНУУД ХЭТЭ МҮНХЭДӨӨ АЛДАРШАГ!

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

УЛААН АРМИИН СЭРЭГҮҮДТЭ БА УҺАН-СЭРЭГЭЙ ФЛОДТО

1945 оной майн 8-да Берлиндэ германска верховно командованиин түлөөлэгшэд германска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй үгэ дуугүйгөөр капитуляци хэхэ тухай актда гараа табиба.

Немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү советскэ арадай ябуулһан Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн илалта түгэлдэрөөр дүүрээ, Германи бүримүһэн бута сохигдоо.

Нүхэд улаанармеецүүд, улаанфлотецууд, арми ба флодой сержантнууд, старшинанууд, офицернүүд, генералвууд, адмиралнууд болон маршалнууд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэһэнэй дашарамдуулан таанарые амаршалнаб.

Германиие бүримүһэн илаһан ябадалые тэмдэглэжэ мүнөөдэр, Илалтын үдэр болохо майн 9-дэ, 22 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол энэ гайхамшагта һайхан илалтые түйлаһан Улаан Армиин шэн габьяата сэрэгүүдтэ, Уһан-Сэрэгэй Флодой корабльнууд болон частьнуудта,—мянган ехэ буугаар гуша дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Илалта түгэлдэр Улаан Арми ба Уһан-Сэрэгэй Флот мандаха болтогой!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной майн 9. № 369.

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

1-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал КОНЕВТО
Фронтын штабай начальник
Армиин генерал ПЕТРОВТО

1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд танкова соединенинүүд болон ябган сэрэгүүдээрээ һүниин эршэмтэй манёвр хэһэнэйнгээ эсэстэ дайсанай эсэргүүсэлтые нуга даража, мүнөөдэр майн 9-дэ, үглөөнэй 4 часта манай союзна Чехословакиин столица болохо ПРАГА городые немецкэ булимтарагшадһаа сүлөөлбэ.

ПРАГЫЕ сүлөөлхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта генерал-полковник ГОРДОВ, генерал-полковник ПУХОВ, генерал-полковник ЖАДОВ, генерал-лейтенант МАЛАНДИН, генерал-майор ЛЯМИН, полковник ЗЕЛИНСКИЙ, генерал-лейтенант ЧЕРОКМАНОВ, генерал-лейтенант ПУЗИКОВ, генерал-майор БАКЛАНОВ, полковник ИВАНОВ, генерал-майор ОРЛОВ, генерал-майор ДАНИЛОВСКИЙ, генерал-майор ВОЛКОВИЧ, генерал-майор КРАСНОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; генерал-полковник ЛЕЛЮШЕНКО, генерал-полковник РЫБАЛКО, танкова сэрэгүүдэй генерал-полковник НОВИКОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор УПМАН, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор БАХМЕТЬЕВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БЕЛОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ЕРМАКОВ, полковник ПУШКАРЕВ, полковник ХМЫЛОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор МИТРОФАНОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-майор НОВИКОВ, танкова сэрэгүүдэй генерал-лейтенант СУХОВ, подполковник КАРНЮШКИН, подполковник ЩЕРБАК, полковник СЕЛИВАНЧИК, полковник ТУРКИН гэгшэдэй танкистнууд; артиллериин генерал-полковник ВАРЕНЦОВ, артиллериин генерал-лейтенант КОЖУХОВ, артиллериин генерал-майор ДОБРИНСКИЙ, артиллериин генерал-майор КРАСНОКУТСКИЙ, артиллериин генерал-майор МЕНТЮКОВ, артиллериин генерал-майор НИКОЛЬСКИЙ, артиллериин генерал-лейтенант КУБЕЕВ, артиллериин генерал-майор ПОЛУЭКТОВ, артиллериин генерал-майор ДЗЕВУЛЬСКИЙ гэгшэдэй артиллеристнүүд; авиациин генерал-полковник КРАСОВСКИЙ, авиациин генерал-лейтенант РЯЗАНОВ, полковник НИКИШИН, авиациин генерал-майор АРХАНГЕЛЬСКИЙ, авиациин генерал-майор ЗАБАЛУЕВ, авиациин генерал-майор СЛЮСАРЕВ, авиациин генерал-лейтенант УТИН гэгшэдэй лётчигуул; инженерна сэрэгүүдэй генерал-полковник ГАЛИЦКИЙ, полковник ПОЛУЭКТОВ, полковник КАМЕНЧУК, полковник КОРДЮКОВАР, подполковник СКОРОХОД, подполковник СОБОЛЕВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БУЛЫЧЕВ, хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор АХРЕМЕНКО, полковник ОСТРЕНКО, полковник БОРИСОВ, полковник СИМХОВИЧ, полковник БОГОМОЛОВ гэгшэдэй хэлхеэ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ түйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада, ПРАГА городые сүлөөлхэ байлдаануудта улэмжэ ехээр шалгарһан соединенинүүд ба частьнуудта „ПРАЖСКА“ гэһэн нэрэ олгохо ба орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, майн 9-дэ, 20 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол манай союзна Чехословакиин столица ПРАГЫЕ сүлөөлһэн 1-дэхи Украинска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ гурбан зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хорин дүрбэ дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

ПРАГЫЕ сүлөөлхэ байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэйнь түлөө БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной ба Чехословацка республикын эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной майн 9. № 368.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

„1941-1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда Германиие илаһанай түлөө“ гэһэн медаль бии болгохо тухай

1. Германиие бүримүһэн илаһаниие тэмдэглэжэ **„1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда Германиие илаһанай түлөө“** гэһэн медаль бии болгохо.

2. „1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда Германиие илаһанай түлөө“ гэһэн медалиин дүрим баталха.

3. „1941—1945 онуудта болоһон Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнда илаһанай түлөө“ гэһэн медалиин дүрсэ хэлбэриие баталха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль, 1945 оной майн 9.

Энэ медалиин дүрим ба дүрсэ хэлбэринь хожом гараха. Редакци.

Эхэ орондоо улам ехээр туһалхын түлөө

Дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэһэн тушаа мэдээсэл тунхаглагдаһан дары Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхозой тариаанажалай бригаданууд ажалайнгаа эршэ үлүү ехээр шангадхажа, үнэр бүтээсэнүүдые хараа байса түйлабад.

Нүхэр Харуачиева гэгшын хүтэлбэрилдэг бригадын членүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайе илалта түгэлдэрөөр дүүргэһэн баатар Улаан Армиингаа амжалтануудта стахановска ажалаар харюусажа байна. Плугшад Тубшинова, Ринчиндоржиева, Будаева ба бусад эдэ үдэрнүүдтэ бүри шанга темпэтэйгээр ажаллана.

Агитаторнууд Дараев, Самандуева гэгшэд Улаан Армиин түүхэтэ илалта тухай колхозник бүхэндэ эли тодоор хэлэжэ, тэдэнэрые ажалай баатаршалгада зоригжуулнад. Культурна болбосоноор түхеөрэгдэһэн полевой стандань колхозниігуудай сүлөөтэй сагаа зүбөөр үнгэргэхэ ябадал хангахаар шухала хэрэгсэлнүүд бэлэдхэгдэнхэй.

Тэрэшэлэн хоёрдохи бригадын газар хахалагшад Очиров, Ламбаев, Ванданова гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа. Улаан Арми болон советскэ арадай илалтада ажалай амжалтануудаар харюусажа байнад.

Тарилгын хүдэлмэридэ ябажа байгаа колхозниігуудай ажалай темпын шангадхагдаһанай ашаар энэ колхоз эдэ үдэрнүүдтэ хабарай полевой хүдэлмэреэ түргэнөөр ба эрхим шанартайгаар ябуулжа байха юм.

Хоца НАМСАРАЕВ

Һайхан жаргал тодорбо

Хурса һэлмын хасарһаа
Хуби заяан яларжа,
Агууехэ Илалта
Арадай зүрхэ халааба.
Дайсан голоо таһаржа,
Дайнай галаар шатаагдан,
Далай зоной баярнууд
Дайдын хүрьһэ дорьбооно.
Хурьган хонин шүүһэлжэ
Хуһан модон намаалба,
Һамаһан зориг бүтэжэ
Һайхан жаргал тодорбо.
Дүүрэн халуун духарайгаа
Дулаатай мэндээр золгуулжа,
Дүрбэн жэлдэ байлдаһан
Дүүдэ ахадаа зорюулая.
Ашата вождь багшадаа
Аглаг совет оронойнгоо
Алдар суугай баярые
Аялгын дээжээр дуулая.
Гал улаан тугуудная
Газар ороноо толотуулба.
Гайхамшаг түрэл Армиингаа
Габьяа сууень хүндэлнэм.
Эсэгэ ороноо хамгаалжа
Эрын ёһоор мүнхэрһэн,
Эрхим баатар нүхэднай
Эгүүридэ мүнхэ алдаршаг.

Советскэ сэрэгэй техникэ Берлинэй уйлсэдэ ябана.

Советскэ сэрэгуүд Берлинэй уйлсэдэ ябана.

Б. Пушкинай фото. (ТАСС-эй фотохроника).

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар" гэжэ орден ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

(Ургэлжэлэл. Эхиниинь «Б. М. Үнэнэй» майн 10-ай номерто).

Долоон хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ ГУРБАДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. АФАНАСЬЕВА Матрёна Васильевна—Бичурын аймагай «Безбожник» колхозой колхозница.
2. КУЗНЕЦОВА Василиса Ивановна—Бичурын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.
3. ПАВЛОВА Евгения Демьяновна—Бичурын аймагай «Красное Знамя Труда» колхозой колхозница.
4. СЛЕПНЕВА Афимья Иосифовна—Бичурын аймагай «Ленинский Путь» колхозой колхозница.
5. СЕРЕБРЕННИКОВА Екатерина Алексеевна—Бичурын аймагай, Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Зургаан хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ НЭГЭДЭХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АФАНАСЬЕВА Варвара Самсоновна—Бичурын аймагай «Красное Знамя Труда» колхозой колхозница.
2. ГРИГОРЬЕВА Ирина Кирилловна—Бичурын аймагай, Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. ДЕРЯБИНА Домна Лукьяньевна—Бичурын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
4. ЛУГОВСКАЯ Екатерина Марковна—Бичурын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.
5. МОРОКОВА Мария Семёновна—Баргажанай аймагай Нестериха деревниин гэрэй эзэн эхэнэр.
6. ПАВЛОВА Ксения Ульяновна—Бичурын аймагай, Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
7. ПЕРЕВАЛОВА Мария Александровна—Улан-Удэ городой Пригородно районай гэрэй эзэн эхэнэр.
8. ШАДРИНА Мария Семёновна—Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

Табан хүүгэдые түрэhэн ба хүмүүжүүлhэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ ХОЁРДОХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. АФАНАСЬЕВА Фёдосья Анисимовна—Бичурын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.
2. БОЛЬШАКОВА Мария Гавриловна—Бичурын аймагай, Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
3. МАМОНТОВА Прасковья Дмитриевна—Ивалгын аймагай, 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
4. СКУЙ Галда Григорьевна—Баргажанай аймагай, Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.
5. СТРЕБАЛОВСКАЯ Евдокия Фёдоровна—Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница.
6. СИДЕЛЬНИКОВА Агафья Зиновьевна—Бичурын аймагай, «Ленинский Путь» колхозой колхозница.
7. СЛЕПНЕВА Капиталина Артамоновна—Бичурын аймагай, «Ленинский Путь» колхозой колхозница.
8. СКОСЫРСКАЯ Александра Андреевна—Баргажанай аймагай «Красный Октябрь» колхозой колхозница.
9. ТИМОФЕЕВА Анна Евстифеевна—Бичурын аймагай «Красная Заря» колхозой колхозница.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ **Г. ЦЫДЕНОВА.**

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин уялгые дүүргэгшэ **В. МОНКЕТОВ.**

Улан-Удэ Соведүүдэй Байшан. 1945 оной апрелиин 17.

Советскэ Информбюроhоо

Майн 9-эй оперативна мэдээнhээ

ГУКУМС ба ЛИБАВА хоёрой хоорондо инфантериин генерал Гильпертын командада доро ябаhан, 16 ба 18-дахи немецкэ арминуудhаа бүридэhэн немецкэ сэрэгүүдэй Курляндска бүлэг энэ оной майн 8-ай 23 часhаа эхилжэ зэбсэгээ хаяжа, бууляна. Майн 9-эй үдэшэ Курляндска бүлэгэй немецкэ сэрэгүүдэй гол хүсэнүүд ба немецкэ гарнизон ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүдтэ шалжалган эзэнэй зэбсэг болон байлдаанай техникэтэй ЛИБАВА (ЛЕПАЯ), ПАВИЛОСТА, АЙЗПУТЕ, СКРУНДА, САЛДУС, САБИЛЕ, КАНДАВА, ТУКУМС гэhэн городуудые эзэлэн абаба. Майн 9-эй үдэшэнэй багта тус фронтын сэрэгүүдтэ 45.000 гаран немецкэ солдат болон офицер бээ тушаажа плендэ орооо. Плендэ орогшодые хүлеэн абалга үргэлжэлhээр.

ДАНЦИГhАА зүүн урда, ВИСЛА мүрэнэй адагай ороондо ба ГДЫНhЭЭ зүүн-хойгуур ПУТЦИГЕР-НЕРУНГ гэдэг хошуун дээрэ далай тээшэ хашагдаhан немецкэ бүлэг сэрэгүүд эзэлэгдэжэ тогсооо, майн 9-эй үдэшэнэй багта лично состав болон байлдаанай техникэтэй 3-дахи ба 2-дохи БЕЛОРУССКА фронтнуудай сэрэгүүдтэ тушаажа эхилээ. Майн 9-эй үдэшэнэй багта 3-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүдтэ 11.000 немецкэ солдат болон офицер бээ тушааба, 2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүдтэ 10.000 немецкэ солдат болон офицер бээ тушаажа плендэ ороо. Плендэ орогшодые хүлеэн абалга үргэлжэлhээр.

Чехословакида немецкэ сэрэгүүдэй бүлэг болбол советскэ сэрэгүүдэй урда капитуляци хэхэеэ хүлижэ, баруун ба баруун-урда зүг тээшэ ярадаар сухарижа ябана.

1-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд танкова соединенинүүд болон ябаган сэрэгүүдээрээ hүниин зэршэмтэй манёвр хэhээйнгээ эсэстэ дайсанай эсэргүүсэлтые нуга даража, майн 9-эй үглеэнэй 4 часта манай союзна ЧЕХОСЛОВАКИИН столица болохо ПРАГА городые немецкэ булимтарагшадhаа сулөөлжэ, мүн тэрэшэлэн ЧЕХОСЛОВАКИИН территори дээрэ ХОМУТОВ, КАДАНЬ, БИЛИНА, ЛОУНЫ гэдэг городуудые эзэлэн абаба. ДРЕЗДЕНhЭЭ зүүн-урдуур тус фронтын сэрэгүүд урагшаа дабшажа ПИРНА, ЗЕБНИТЦ, НОЙГЕРСДОРФ, ЦИТТАУ, ФРИДЛАНТ; ЛАУБАН; ГРАЙФЕНБЕРГ, ГИРШБЕРГ, ВАРМБРУНН гэдэг городуудые эзэлэн абаба. Эзэлэгдэжэ hэгэн доро БРЕСЛАВЛЬhАА баруун-урдуур ба урдуур тус фронтын сэрэгүүд ЛЕНДЕСХУТ, ГОТТЕСБЕРГ, ВАЛЬДЕНБУРГ, ШВЕЙДНИЦ; РЕЙХЕНБАХ ЛАНГЕНБИЛЛАУ, ФРАНКЕНШТАЙН, ПАТШРКАУ, ВАРТА, ГЛАТЦ; ЛАНДЕК гэдэг городуудые эзэлэн абаhан байна.

4-дэхи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд Чехословакиин территори дээрэ ШИЛПЕРК, МЮГЛИЦ, МОРАВСКА ТРЮБАУ, ЛИТОВЕЛЬ, ПРОСТЕЕВ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

2-дохи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд эрмэлзэлгэтэйгээр урагшаа дабшажа, Чехословакиин территори дээрэ ВЕЛИКИЕ МЕЖИРИЧИ, ИИГЛАВА, БРОД, БЕНЕШОВ, ТРЖЕБИЧ гэдэг городуудые эзэлэн абаба.

3-дахи УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд Австриин территори дээрэ ЛООСДОРФ, ВИЗЕЛЬБУРГ, АМШТЕТЕН МЮРЦ-ЦУСШЛАГ, БРУК ГРАЦ гэдэг городуудые эзэлэн абаад, АМШТЕТТЕНЭЙ оршондо американска сэрэгүүдтэй ниилээ.

Илалтын үдэртэ эртын тарилга дүүргэбэ

ТАРБАГАТАЙ. (Майн 10). Немецкэ империализмын үндэhөөрөө дарагдажа, эсэсэй илалтын ерэhэн тухай мэдээсэл Тарбагатайн аймаг соо тэрэ дары тараба. Аймагай колхозуудаар болоhон митингнүүдтэ хабаадагшад Эхэ оронойгоо хүсэ шадалые бүри эхээр бэхижүүлхэ хэрэгтэ ами бээе гамнангүйгөөр оролсохо байhанаа үнэн зүрхэнэй халуун үгэнүүдээр тангарилаба.

Молотовэй нэрэмжэтэ колхозой члегүүд Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэhэн мэдээсэл дуулаhан дары митингдэ хэжэ hэлээд хүдэлмэреэ улам шангадхаха уялга абаа hэн. Тэрэ дары тус колхозой членүүд тарилгынгаа темпые хоёр бурбан дабхар эршэтэйгээр шангадхажа ажалай үнэр бүтээсэнүүдые туйлан, Илалтын hайндэр—Майн 9-дэ ороhоото культурануудайнгаа эртын тарилга сүм дүүргэбэ. Энэ үдэр эдэнэр түсэбэй ёhоор 28 гектар шэнэ тариха байhан аад, 32 гектар тарижа ороhото культурануудайнгаа энэ жэлэй тарилгын түсэб дүүргэб.

Гадна эдэнэр түсэбhөө гадуур 19 гектар ороhото культура тариха уялгаа дүүргэhэн байна.

Мүнөө энэ артель оройнгоо культурала орожо овёсоо тарижа эхилээ. Тарялангайн бригадын митинг дээрэ оройнгоо культурануудай тарилга байгуулагдаhан бэлэгдэл 7 хоног урид дүүргэхэ уялга абаа.

Мүн Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэhэн тухай митингнүүд «Победитель», «Серп ба молот», «Авангард», Калининай, Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудаар үнгэргэгдэжэ, Илалтын hайндэр сагта эхэ эршэтэйгээр үнгэргэбэ. Дээрэхи артельнүүдэй бүхы членүүд тарилгаа түргэн саг соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ бүхы хамжэнгүй хэрэгжүүлhэн байгуулагдаан үнгэргэгдэжэ...

Ф. ВОРОНЦОВ.

„Дайсанаа даража дархан солоёо нэрлүүлээ"

ЗАИГРАЕВО. (Телефоноор абтаба). Дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүрэhэн тухай радиогоор түхаалгадаhан дары аймагай центрэй ажалшадай баяр митинг үнгэргэгдэбэ. Эндэ суглараhан 400 гаран ажалшад болбол Германиин зэбсэгэ хусэнүүдэй үгэ дуугүйгөөр капитулировалха тухай актда гар табилга бэдэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэhэн тухай мэдээсэл угаа эхэ баяраар угтаба.

ВКП(б)-гэй аймкомой секретарь нүхэр Шальнов Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэhэн тухай мэдээсэл хэhэн байна. Удаань, Советскэ Союзай Герой Афанасьев, урдын партизан Сунашкин, Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой член нүхэр Шигин, Ново-Брянска сельсоведэй түрүүлэгшэ Непитаев, ВКП(б)-гэй аймкомой секретарь Щербаков гэгшэд үгэ хэлэжэ, эсэсэй агуухэ илалтын түйлаха сэсэ мэргэн хүтэлбэрэ үгэhэн Верховно Главнокомандалагша Советскэ Союзай Маршал Сталин, большевигүүдэй парти болон дайсанаа даража дархан солоёо нэрлүүлhэн Улаан Армида хүрэлзэн бүри ниттаар магтажа. Эхэ ороноо үшөө эхээр түhалхые айтагай бүхы ажалшадые уриалаба.

Тэрэшэлэн дайнай илалта түгэлдэрөөр дүүргэhэн тухай баярай мэдээсэлдэ зориулагдаhан митингнүүд бүхы колхозуудаар үнгэргэгдэбэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайе илалта түгэлдэрөөр шиидхэжэ, Илалтын hайндэр асарhан Улаан Арминаа ба Эхэ оронойгоо оборонын хүсэ шадалые сэшэ улам бэхижүүлхын түлөө ами бээе гамнахагүйгөөр гэhэн зөөлөөнинүүдые колхозникууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд нэгэн дуугаар баталан абаа.

92 ХОНИНhОО 132 ХУРЬГА АБАБА

Сэлэнгын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Цыренжит Гомбоевагай дүршэл

Дайн сэрэгэй жэлнүүдтэ социалистическэ малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые жэлhээ жэлдэ үлүүлэн дүүргэжэ, гэрэнэсэ Улаан Арми ба Эхэ ороноо малай продукцияар элбэг дэлбэгээр хангалаг колхоз, малай товарна фермэ болон гүүртэнүүд манай республикын соо ябала олон. Тэрэнэй тоодо хээрэ дурсагдаhан колхоз тоолог-до байна.

Тус колхоз hүүлэй жэлнүүдтэ мал үсхэбэрилхэ түсэбөө холоор үлүүлэн дүүргэбэ. 1943 ондо эбэртэ малаа 105 процент, хони ямаагаа 105,4 процент, адуу морёо 101,5 процент, гахайгаа—107,1 процент дүүргэжэ, Эхэ ороноо болон фронтынгоо үмэнэ рапортоо абаhан байгаа. Үнгэрэгшэ 1944 ондо баhал эхэхэн амжалтануудые туйлажа шадаа hэбэ: морёдоор—101 процент, хони ямаагаар—116 процент, эбэртэ малаар 101 процент, гахайгаар—100 процент малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэдэнэ гадна, хэлэн зуун толгой шубуу үсхэбэрилhэн байха юм.

Энэ тоо баримта юу харуулнаб? Түбхын түрүүндэ, эндэхи партийн-советскэ организацинууд хадаа малажал үсхэбэрилхэ хэрэгые ээнэдынгээ гарта абаhаниие, мүн тус колхозой, илангаа малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг эрэгтэй эмэгтэй членүүдэй даалгабарита ажалдаа үнэн сахёр оролдоhонио эли тодоор харуулна. Эдэ патриодууд гансахан мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэдэ хүдэлмэреэ хизаарлана бэшэ, харин малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар экэхэн анхаралаа табина. Гүрэндэ уялгата ёhоор тушаагдаха түсэбөө үнгэрэгшэ жэлэй нюурта мяхаар—360 процент, hээр—125 процент, ноhоор 100 процент тушааа.

Энэ колхоз дайн сэрэгэй урда тээшые малаа үсхэбэрилхэ түсэбөө үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. 1939—1940—1941 онуудта Бүхэсоюзна хүдөө-ажахын Выставкада хабаадалсажа, дипломуудаар шагнагдаhан юм.

Нэрлэгдэhэн колхозой хониной товарна фермэ дээрэ хүдэлмэрилэгшэ патриодуудай нэн эрилгэтэ ажал хүдэлмэри тухай хэлэхэ болоо hаа, даалгабарита ажалдаа үнэн сахёр хүдэлмэрилдэг, хони хурьгадые инаг энхэрэлээр үсхэбэрилэгсэхэ хонишон Цыренжит Гомбоевагай ажал хүдэлмэри, дүй дүршэл туhалаа түсэгаар тоогоожо хэлэхэ зайлшагүй.

Нүхэр Цыренжит Гомбоева 1941 онhоо эхилжэ энэ колхозой хониной фермэ дээрэ, гүүртые даагшаар хүдэлмэрилнэ. Энэ үедэ хэдэн зуун толгой хурьга түрүүлжэ абаа. Патриот Гомбоевада даалгажа үгтэhэн хони хурьгад гээгдэхэ хорохоо огтоогүй, үдэр hара эрхэ бүри үдэжэ, ургажа байгаа юм.

1945 оной түрүүшын гурбан hара хахадай туршада 92 эхэ хонинhоо 132 толгой хурьга, энэ тоодо 2 хонинhоо 7 хурьга түрүүлжэ абаад тэнхэбэ. 420 эхэ хонин Цыренжитэ даалгагдажа үгтэнхэй. Тэдэ, эдэ хонидын барандаа хурьгаха юм. Мүнөө, hүни үдэр илгадгүй хонидынь хурьгалха, Цыренжит түрүүлжэ байна. Үдэрhөө үдэр бүри 10—20 хонин түрэнэ. Тиин, hүни үдэрые илангуяа хонидhойнгоо хотон соогуу, али бэлшээри дээрэнь шэнэ түлнүүдые тэнжээнэ.

Сүүта хонишон Цыренжит 1943 ондо аймагай Выставкада хабаадалсажа, үнэтэ шагналаар ба грамотагаар шагнагдаhан байгаа. Түрүү дүй дүршэлтэй хонишодтой эгээн түрүүнхээ уулзажа, тэдэнэй дүй дүршэлые халан абаа hэн. Цыренжит хадаа аймагай түрүү малшадай суглаан дээрэ үшөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхэб гэжэ мэдүүлээ hэн. Тэд, энэ үгэеэ бодото хэрэгээрээ бэелүүлбэ. 1944 ондо даалгабарита түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, 8 хони нэмэлтэ түлбэри болгон абажа гана колхозой правленээр 2 хоёр шагнагдаhан байна. Тэрэнтэй хамта, Цыренжитэй сүүтаа ажалладаг хонишод С. Очирова ба Б. Чимитова гэгшэд 4—7 хонинын нэмэлтэ түлбэри болгон абаха зүүраа колхозойнгоо правленээр үнэтэ бэлэгээр шагнагдаhан байна.

Үбэлэй сагта нүхэр Гомбоева хүдэлмэринэгээ үдэрые үглеэнэй 4 часhаа эхилжэ даагдажа, үгтэhэн хони ямаалаа сайн болгор соонь үhалжа эдээлүүлжэ занилагалболоо hэн. Хурьгалха хонидые сайн үhаар уhалдаг байна. Олон хурьгаар зүсгэлдэг hэн. Ехэ хонитоо түсаар анхаралаа табижа, нарай хурьгатань ургажар hү үгүүлдаг юм. Хурьгалаагүй эхэ болохоонь тэдэнэ тэжээл элдүүлжэ hургадаг. Тэбшэ тэжээлээр хэлэбэл, сүүта хонишон Гомбоевагай дүй дүршэл иимэ байна.

Г. НИМБУЕВ.

Нэгэ хонин 5 хурьга түрэбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Будадарма Соктоев гэгшын хүтэлбэридэг хониной гүүртэнэ гарhан хурьгадаа хорсогүйгөөр тэнжээжэ байна.

Наяхан нүхэр Соктоевэй өөрынь харуулhалдаг нэгэ хонин 5 хурьга түрэбэ. Мүн энэ нүхэрэй хоёр хонинhоо 4—4 хурьган гараа. Мүнөө эдэ хурьгад барандаа элүүр энхээр тэнжээжэ байна.

Хонидоо олоор ахирлүүлэн хурьгаад хорогоогүйгөөр тэнжээжэ байhан Сэлэнгын аймагай Молотовэй нэрэмжэтэ колхозой (Тамчын сомон) хониной-товарна фермынхид Улаан Армиин сэргэдэй хүндэтдэ эхэ амжалтануудые туйлан, дайгаа заавжа эсэсэй илалта асаралгахаза, саашалаа үшөө эхэ хүсэтэйгөөр хүтэлмэрилхэ. Эхэ оронойгоо түлэ сайн халаабарита арбадхуулха зорилгобод.

С. ШАРАПОВ.

«Бурят-Монголой Үнэнэй» удаадахи номер майн 13-да гараха.

Специалистын зүбшэл

Үрhэнэй участогта тарилга хайшан гэжэ хэхэб

Д. ЛЕСИК, БМАССР-эй Наркомземэй главна агроном.

Колхозуудта үрhэнэй ажахые зүбөөр эмхидхэхэ ябадал хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ эгээн шухала нүхэсэл ба колхозой баяжаха hууpи мүн. Правительство болон парти колхоз бүхэндэ үрhэнэй ажахые hайжаруулха хэрэгтэ тусгаар анхарал табина. «Орооhото культуранууданй үрhэ hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй 1937 оной июниин 29-эй тогтоол соо колхоз бүхэндэ үрhэнэй участогуудые таhалан байгуулха тэрэнhээ жэл бүхэндэ эрхим шанартай тарла хурааh өөрын үрhөөр хангагдаhан байха тушаа бэшэгдээ байна. Тиимэдэ республикын колхозууд үрhэнэй участогта тусгаар анхарал табиха болоо. Колхоз бүхэн үрhэнэй тараа үргүүлхэ газар таhалжа, тэрэнээ түрүү агротехникын ёhоор элүүрүүлэн үргэлжүүлжэ ёhотой. Үрhэнэй участогта зориулан таhалагдаhан газар хүрhэ hайнтай сэбэр ба буртаг үбhэнэ дарагдаагүй байха зэргэтэй. Үрhэнэй участогуудай хүрэнгэ ондоо культуранууд хоиносоо тэйтиин сэбэр байха ёhотой. Тинхэдэ тарилгын буртаг үбhэ түүхэ болон үрhэ сэбэрлэхэ хүдэлмэринүүдые хүнгэдхэдэг юм. Үрhэнэй ажахые хүгжүүлхэ хүдэлмэри саг ургалжын хүнүүдтэ даалгагдаха зэргэтэй. Тэдэнэр колхозой культура бүхэнэй үрhөөр хангаха ябадалые харюусаха байна.

Үрhэнэй ажахые hайжаруулхын тулада колхоз бүхэндэ семеноводческэ звенонуудые эмхидхэхэ шухала. Тэдэнэр үрhэнэй участогай талмай бэедээ даажа абаад, газар хүрhэ элдүүрилжэ, нютагай үтэжүүлхэ бэлэдхэжэ, тарилга хэг, тарилгын хойнобоо харуулхажэ, ургаса хурааха, тараа сэхихо, хүрэнгэ сэбэрлэхэ гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые бүгэдынь өөhэдөө дүүргэхэ уялгатай. Колхозой үрhэнэй ажахые даагшын тушаалда колхозой правлениин членүүдэй нэгэн гү, али дүй дүршэлтэй колхозник табигдаха ёhотой. Өөрын агрономтой колхозуудта дээрэхи тушаалда агрономуудаа оруулха байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ үрhэнэй участогуудые hайнаар элдүүрилжэ ба хаpуулжа шадаhан колхозуудта хоёр хэпсэ дахин эхэ ургаса хурагаа. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай бүхы колхозуудай үрhэнэй участогуудта дунда зэргээр гектар бүриин 3.8 центнер ургаса хуралаа hааhа, тус аймагай Доодо-Худанай сомоной Молотовэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Помтоевой хүтэлбэридэг семеноводческэ звено 18 гектарhаа гектар бүриин 15 центнер шениисэ, 19 гектарhаа га бүриин 10 центнер овёс, 3 гектарhаа га бүриин 12 центнер ячмень хурааhан байна.

Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой сүүта ефремовец нүхэр Киселёвой звено 50 гектарhаа га бүриин 13 центнер, рекордно участогhаа гектар бүриин 29 центнер өөс хурагаа. Эдэ мэтын жэшээнүүдые бүгэдынь харуулха болоо hаа республика соо баргагдашагүй олон. Хэрбээ түрүү агротехникые зүбөөр бэелүүлэн тарилгаа хүрhэ оролдосотой hайнаар элдүүрилжэ байгаа hаа сагай ударилай ямаршье байгаа үндэр ургасые хурааhаар байhанаа түрүүшүүл ажал дээрэ элирүүлбэ. Хүдөө-ажахын культуранууда ургасые жэлэй эхэ байха, ургасын эшэлүүлхын тулада байhан эрэ түрүүшүүл хүнhөө үлүү газартайшье бэшэ, али ондоо үтэжүүлэгтэйшье бэшэ аад, ималтал эрдэлэсотой ажалаараа иимэ hайн амжалтануудые туйлаhа. Жэшээлхэдэ, нүхэр Киселёв өөрынгөө участок дээрэ үбэлэй үедэ агротехническэ бүхы хэмжээнүүдые hайнаар хэрэглэдэг, тэрэшэлэн тарилгаа хаhа болзор соонь эрхим шанартайгаар үнгэргэжэ, тарилгынгаа хойноhоо оролдосотой харуулhа хэдэг байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ нүхэр Киселёвой звено гектар бүриин 110 шарга хэмжээтэй нарай гаргаhан, нар болон намарай парые хабар эртэ hайнаар борнойлжо шинт нойтыень бүхөөр байтаhан, газараа hайнаар ба гүнзэгэйгээр хахалан элдүүрилжэ, тарилгаа шэлмэдэ үрhөөр хэрэлээмэл буртагуй хэдэг байhа юм. Мүн зунай үедэ дээрэхи звенонуудай тарилгынгаа буртаг үбhэ хоёр дахин hайнаар түүhэн байгаа. Хэрбээ республикын бүхы колхоз, бригада, звенонууд ургаса дээшэлүүлхын түлөө эдэн шэнгеэр оролдоо hаа, гансахан үрhэнэй участогтохаа бэшэ, харин бүхы тарилгаhаа хэдэн дахин эхэ ургаса хурааха шадаха байна.

Үрhэнэй ажахые зүбөөр эмхидхэжэ ябадал хангалагүй колхозууд үндэр ургаса хуряажа хэзээшье шадахагүй. Үрhэнэй ажахы hайнаар эмхидхэгдэн байгаа колхозууд тарилгадаа хэзээшье бардам хүрэхэ өөрын хүрэнгэтэй ба талха тарлагаар хододоо баян байдаг.

hүүлэй үедэ республикын зарим колхозууд үрhэнэй ажахые хэрэгсээнгүй байжа тарилгаа хүсэд хэхэгүй, хүдөө-ажахын культуранудай ургаса доошолуулха болон тарлангай валова сбор багадхаха ябадалнуудые гаргана. Үрhэнэй ажахыда хайша хэрэгээр хандаhан ябадал юун хэрэгтэй болоhоб гэхэдэ, олонхи аймагуудай газартаряалангай органууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, илангаа агрономуудай энэ шухала хэрэгтэ бодото анхаралаа табяагүй байhанhаа болоо.

Энэ жэлдэ эдэ алдуунууд үнгээр эсэлхэдэхэ зэргэтэй. Колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болон агрономуудай үрhэнэй участогуудай үндэр ургаса хурааха ябадал хангахын зорилгоор үрhэнэй ажахые зүбөөр эмхидхэхэ тушаа горьтойхон хүдэлмэри хэхэ байна. Энэ зорилгые бэелүүлхын тулада түбхын түрүүндэ, үрhэнэй участогай тарилгада эрхим хүрhэтэй буртаг үбhэгүй сэбэр газар табижа, агротехникын зааабаряар элдүүрилхэ ябадал хангаха шухала. Бэлдхэгдэhэн нютагай үтэжүүлгэнүүдые түрүүшын ээлжэндэ үрhэнэй участогуудта хэрэглэхэ, семеноводческо звеногуудай байhан колхозуудта тэдэнэй ажал хүдэлмэри hэргээхэ хэрэгтэй.

Агрономууд семеноводческо звенонуудта агротехническэ хэмжээнүүдые ябуулhанaй түсэбүүдые зүбөөр табижа, тэдэнэр газар сагай ударилай ямаршье байгаа хала үндэр ургаса түйлаха ябадал хангаха зэргэтэй.

Үрhэнэй участогай тарилгада аймагай хүрэнгын ажахыhаа абаhан бүхы үрhэнэ, тэрэшэлэн ургаха талаараа эрхим hайн сэгэлэтэй сабэр үрhэ хэрэглэхэ ёhотой. Гүнзhөө абаhан хүрэнгөөр үрhэнэй участогай тарилга хэжэ болохогүй. Тэрэ хэлэ ондоо үрhэ hэлгэжэ тарихадаа сортын урсгалаар тарихагүй сүлдэнэ hайн байха ёhотой. Гадна тэрэ үрhэн соо ондоо сортууд холисолдонхой байжа болохогүй.

Үрhэнэй участогай тарилга гансал рядовой сеялкаар хэдэг юм. Тинхэдэ хэрэглэгдүүлhэ тарибал hайн байдаг. Хэрэглэгдүүлhэн тарилга хээрдэ сеялкын тарыа хаха нормые хахаттань оруулха ёhотой. Иимэр тарлгаhан үрhэнэй ургаса газарай хүрhэнэй шииг нойто, шэмэ, наранай гэрэл дэрэ татасаар hайн байдаг. Мүн иимэ тарилга буртаг үбhэнэй голоо гэ... расые бууруулдаг юм.

Үрhэнэй участогуудhаа үндэр ургаса хуряаhанай тулада тэрэнэй тарилгые ондоо тарилгануудhаа урид хэхэ хэрэгтэй. Тинхэдэ түрүү агротехникын эрилтэнүүдые бүгэдынь бэелүүлэн тарилгада эмэлтэ тэжээл үгэхэ, ургажа байха үедэнь үhалха гэхэ мэтэ шухала хэмжээнүүдые үнгэргэхэ ябадал зайлашагүй.

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажахые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүдэй тухай» СССР-эй Совнаркомой 1944 оной августын 7-ой тогтоолой ёhоор 1944—1946 онуудай туршада соо республикын бүхы колхозуудаар зүб севооборот эмхидхэгдэхэ зэргэтэй. Хэрбээ колхозуудаар олон жэлэй ногооной хүрэнгэ хүгжүүлхэ ябадалай эмхидхэгдэхэгүй hаань зүб севооборот байгуулагдахагүй байна. 1945 ондо республикын колхозууд сабар пар дээрэ холисогуй ногооной хүрэнгэ бэлдэхэхэ түсэб хангаха зэргэлтэй. Олон жэлэй ногооной хүрэнгэ хүгжүүлхэ тэдэ манай республикын колхозуудай ажахын hайжаралтай болохо үүсэлтэй, тэдэнэй тулада энээндэ хүдөө-ажахын мэргэжэлтэд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд горьтойхон анхаралаа табиха байна.

Манай республикын колхозууд мүнөө жэлдэ үрhэнэй ажахые hайжаруулжа эрхим шанартай үндэр ургаса хуряаха бүхы аргатай. Аймагуудай газартаряалангай органууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө-ажахын мэргэжэлтэд үрhэнэй участогуудhаа үндэр ургаса хуряаха ябадал хангахын тулада бүхы хэмжээнүүдые абаха байна.

Харюусалгата редактор **Ц. Г. ГАЛСАНОВ.**

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: редактора—23, АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв); ответ. объявлений—2-64 (2 зв).

Н—00351. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500.